

STRAZA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

3. izdajanje se mesečno
vredn. dan od 11.—12. ure dopoldne

Nobenih važnih dogodkov.

Zopetni napad našega brodovja na italijansko bal. — Pri tolminskem obmostju se Italijani umaknili. — Italijani razstrelili Devin. — Avstrijci prodirajo proti Draču. — Mirovnih pogajanj s Črnogoro ni. — Nova prebiranja v Švici.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglša:

Dunaj, 6. februarja.

Včerajšnjidanje potekelnavseh bojiščih brez posebnih dogodkov. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 6. februarja.

Zahodno bojišče.

Manjši angleški oddelki, ki so skušali južnozahodno od mesta Meccimes in južno od kanala La-Bassée prodreti, si bili odbiti.

Francoske razstrelbe pri kraju Berry-au-Bac, na Combes-višini in v Priesterwaldu so potekle brez posebnih uspehov.

Pri kraju Bapaune se je prisililo angleškega dvokrovnika, da se je moral spustiti na tla. Zrakoplovci so bili ujeti.

Izhodno bojišče.

Nobenih važnejših dogodkov.

Balkansko bojišče.

Nobenih dogodkov posebne važnosti.

Tri pota do zmage.

Italijanski knez Borghese piše v listu „Corriere della Sera“, da imata Avstrija in Nemčija odprta tri pota do zmage. Ta pota so: 1. pot Calais-Pariz, 2. pot Sueški prekop-Bombay in 3. neednost med četverosporazumom in odpad kake posamezne države od četverosporazuma. Knez opominja četverosporazum, naj na vsak način zastavi tretjo pot osrednjima državama.

Laška nevolja proti Angliji.

Lahi so hudi na Angleže, ker jim pošiljajo nezadostne množine premoga in še to za neznansko visoke prevozne cene. Sedaj so se Angleži odločili, da bodo prevozne cene nižje, a za to bodo zvišali ceno premogu.

Wilson govori.

Predsednik Severnoameriških držav Wilson je na volilnem potovanju in za to mora dan za dnevom govoriti. V svojih govorih je že grozil z vojsko Nemčiji, a tudi na angleško adresu je govoril ostre besede. Sedaj pa je, v St. Louisu govoril za nevtraliteto Amerike in proslavljal dobre miru. Pri Wilsonu si jutranje in večerno govorjenje ni enako. Iz vsega pa sledi, da tudi Wilsonove grožnje niso resne.

Ruska duma.

Novi ruski ministrski predsednik namerava le sklicati parlament. Te dni se bo radi tega posveto-

val z voditelji strank. Duma bi naj sklepala o budetu.

Japonci posodijo Rusom.

Dolgo se je že skrivnostno namigavalo, da se vršijo med Rusi in Japonci važna pogajanja. Na Japonsko je v to svrhu bil poslan celo eden izmed ruskih velikih knezov. Sedaj so pogajanja dozorela sad. Japonska posodi Rusiji 5 milijonov jenov.

Gospodarsko leto 1915.

Menda pravi neki staregrški pregovor, da je vojna mati vsega. Ta pregovor moremo uporabiti pri razmišljanju gospodarstva preteklega leta. Vse se je godilo za vojno, vse radi vojne. Vojna je prevrnila osnovne nauke narodnega gospodarstva, saj sta padla dva bistvena predpogoja, to je svoboda prava in deloma tudi osebna svoboda ter svobodno polaganje z zasebno lastnino. Na njihovo mesto je pa stopila vsemožečna moč države, ki neomejeno uravnava produkcijo ter razdelevanje in porabo dobrin. Čez moč smo stopili za stoletje nazaj, v dobo cenov, moremo pa tudi reči, da smo se naenkrat približali socialističnemu idealu, da naj država vzame v roke vse produkcijo in sama razdeljuje dobrine. Država največ kupuje, država je največji konsument in največji delodajalec, saj ona vzdržuje milijonske armade in jih preskrbuje s hrano in orožjem.

Odkod jemlje država ogromna sredstva, ki so potrebna za vzdrževanje svetovne vojske? Saj je nemški državni zakladni tajnik Helfferich pred nekaj dnevi povedal, da se rabi vsak dan 300 milijonov kron za vojno, in računa se splošno, da so vojskujoče se države izdale v 17 mesecih za vojne potrebe do 160 milijard kron, torej na mesec čez devet milijard, torej svote, proti katerim smemo stroške vojn v prejšnjih stoletjih imenovati malenkostne. In vsi ti izdatki gredo na — upanje. Ko se preveč napolni jezero, v katero se steka papirnati denar, tedaj je treba poskrbeti, da voda odteče, tedaj država najame vojno posojilo in zopet kroži papirnati denar normalno. — Pred kratkim izdalo poročilo kontrolne komisije državnega dolga nam pravi, da je Avstrija v prvih petih mesecih vojne napravila dolga za pet milijard K. Obrestovanje tega dolga samega bi znašalo več nego 186 milijonov kron na leto. Vojna posojila Avstro-Ogrske, ki so se izdala v pet-, deset- in 15letnih zakladnih listih, so prinesla državi 13.2 milijarde K, to je svote, o kateri bi pred par leti mislili, da je ne spravimo skupaj v desetletjih. Na Nemškem znašajo dosedaj podpisana vojna posojila, s katerimi se misli pokriti vojne izdatke do konca marca t. l., 25% milijarde mark. V državah četverosporazuma se pač ne morejo pohvaliti s tolikimi uspehi in s toliko požrtvovalnostjo domačega občinstva. Saj so morali večkrat apelirati na ameriški trg in notranja posojila jim niso donesla zaželenega uspeha.

Zlato je izginilo v vojskujočih se državah iz denarnega prometa. Nemčiji si je znala izdatno zvišati zlati zaklad svoje državne banke, ki je znašal koncem leta 1914 1258 milijonov kron in se je povzdignil leta 1915 na 2475 milijonov kron, to je za 1212 milijonov kron ali za 97%. Pri nas so se šele v zadnjem času izdale nekatere odredbe, ki merijo na to, da se zlato v večji množini zbirna v svoje naravno središče, to je v Avstro-ogrsko banko. Ker nam je za izvoz domalega ves svet zaprt in tudi sicer naša trgovska bilanca ni aktivna, zato nam tudi iz tujine ne prihaja zlata. To se opaža pri disanju našega papirnatega denarja, tudi nasproti Nemčiji in nevtralnim državam. Glavna skrb naše finančne in gospo-

darke politike po vojni bo pač, da svojo valuto spet spravimo v normalni tir.

Vojna je prevrgla glavno narodnogospodarsko načelo o cenah, ki naj se ravna po razmerju med ponudbo in povpraševanjem, kajti namesto svobodne pogodbe je stopil v važnih slučajih zakon, taksa; pri žitu in še pri raznih drugih predmetih je stopila država kot edina prodajalka, ki neomejeno določa ceno, mesto prostovoljnih, po svobodnem prometu ravnaajočih se cen, je torej nastopila dekretirana cena. Toda tudi oblastno dekretirane cene, omejitve cen navzgor, ni moglo preprečiti silne druginje in navijanja cen.

Če se je že pri določitvi maksimalnih cen moralo ozirati na izredne razmere, ki jih je povzročila vojna — imenujemo le pičnost nekaterih predmetov radi zaprtega inozemstva, težkoče pri dobavljanju in prevažanju — upravne oblasti niso imele večkrat dovolj moči in sredstev, da bi zamogle zabraniti prekočenja maksimalnih cen. Razni zakoni in odredbe, ki so se izdali v varstvo konsumentov, niso imeli zaželenega uspeha. Pod draženjem živil trpi civilno prebivalstvo sploh, najbolj pa bni sloji, ki so navezani na stalne plače in mezde, to je: uradniki in delavci, pa tudi kajzarji na kmetih, dočim drugi sloji, tudi mali obrtniki, lažje prevale posledice druginje na svoje odjemalce.

Za poljedelstvo znači vojno stanje visoko konjunkturo. Cene surovin so neverjetno poskočile in še ni videti meje, tako da je prav mnogo kmetov v vojnem času poplačalo z lahkoto svoje dolgeve, pa si še prihranilo marsikak stotak za poznejše čase. Skoraj vsa industrija je stala v službi vojaške uprave; radi ogromnih in raznovrstnih naročil vojne uprave večina obratov ne le da ni nazakovala, temveč je cel, izdatno povečala svoj obseg. Železna industrija je povsodi zaposlena, naročila dosegajo čase visoke konjunktore pred tremi leti, premogovniki ne morejo zadostiti naročilom, ker manjka izvežbanih delavcev in železniških voz, tako da morajo mnoga mesta trpeti radi pomanjkanja premoga. Tovarne za stroje so se večinoma priredile v tovarne za vojaške potrebe, orodje in municijo, tkalnice in predilnice, ki so več let trpele pod občutno krizo, so se popolnoma odahnile, oddale vse svoje zaloge in radi pomanjkanja bombaževine in ovčje volne ne morejo niti več izvrševati vseh velikanskih naročil, ki prihajajo zlasti od vojaške uprave. Z velikimi uspehi delajo usnarne, tovarne za železniške vozove in lokomotive i. t. d. Le stavbna industrija počiva in čaka prerajenega življenja po nastopu mirnih časov.

Ker stoje milijoni delavskih moči pod orožjem, in vojna uprava zaposluje do malega vso industrijo, je brezposelnost skoro popolnoma prenehala. Po tovarnah, po kontoarjih in uradih se vedno bolj kaže potreba, da se moške moči nadomeščajo z ženskimi. Brezposelnost in očitna beda, zvesti spremljevalki velikih vojn, se kaže v tej svetovni vojni le omejena na posamezne sloje.

Ni bil upravičen strah, da bo naše cvetoče združništvo, zlasti posojilništvo, uničeno po vojni. Denarni zavodi, ki so se osnovali na zdravi podlagi in izvirajo iz resnične potrebe, so se izkazali trdni tudi za časa vojne. Ker je med kmeti, trgovci in industriji radi visoke konjunktore mnogo razpoložljivega denarja, se večajo vloge v denarnih zavodih, v hranilnicah in bankah. Dunajske hranilnice izkazujejo vsak mesec za več milijonov vlog več, nego v prejšnjih letih, naši domači denarni zavodi se gibljejo mnogo krepkeje, nego v denarnih krizah zadnjih let. Kakih 600 milijonarjev več štejemo v Avstriji od pričetka vojne sem. tisoči in tisoči so si pa ustvarili vojne prav ugodno eksistenco. Gotovo bi bilo pravično, da se ti v prvi vrsti pritegnejo, ko bo treba apelirati na državljane, da z novimi sredstvi prispejajo na pomoč državi, ko ji bo po nastopu mirnih

časov treba celiti rane, nadomeščati milijardne dobrine, ki jih je uničila vojna. V. Ž.

Gospodarska vojna po vojni.

Iz Haaga: Parlamentarni odseki entente so prišli v Parizu glede gospodarske vojne po končanih sovražnostih do tega zaključka: Ideja skupnega carinskega ozemlja ni izvedljiva, pač pa naj se sklenejo dalekosežne pogodbe, tako da se potlači centralno-evropska carinska unija. Skupne naj bodo pogodbe glede plačevanja dolgov in glede patentov napram Nemčiji. Pred vsem naj se odvzame Nemcem trg. Ustanovi naj se mednarodni protinemški patentni urad, uredi naj se vprašanje kovin in zlasti naj se povzdignejo kolonije. Poštne in prometne tarife naj se znižajo.

Mirovno gibanje na Ruskem se širi.

Sofijski „Dnevnik“ je izvedel iz petrografskega vira, da so v Rusiji stremjenja po miru vedno večja in se zelo vedno bolj širijo. Celo taki krogi, ki dosedaj niso hoteli o miru ničesar vedeti, so bili potegnjeni v vrtinec gibanja o miru. Vlada delj časa ni hotela dovoliti zborovanja monarhistov, ker so ji voditelji zborovanja naznanili, da se bodo govorniki pečali večinoma s vprašanjem sklepanja miru in se bo samo o tem posvetovalo, na kateri podlagi bi se naj pričelo z mirovnimi pogajanjmi. Politik Maklakov bo baje uporabil ves svoj upliv, da bi omogočil zborovanje monarhistov. Maklakov je bil pri carju in mu je razložil, da vlada pač nima nikakega povoda in tudi ni na korist dežele, da bi se nasprotovalo razpravam o možnosti sklepa miru.

Albanija.

Na vseh bojiščih počivajo, le v Albaniji se nadaljuje vojna podvzetja. Prodiranje je zaradi nepovoljnega ozemlja zelo težavno. Zadnje poročilo nam je javilo, da smo zavzeli Krujo. Sedaj so gotovo naše čete že blizu Drača.

Kje se bodo Italijani postavili v bran, se ne poroča, ali že pri Draču ali pa še komaj pri Valoni.

Avstrijci zasedli Krujo.

Naše čete, ki prodirajo v severni Albaniji, so petek, dne 4. febr., zasedle mesto Kruja (tudi Kroja). Prednji avstrijski oddelki so že došli do reke Išmij. Zdi se, da se Italijani pri Draču našim niti ne bodo zoperstavliali, ampak nam bodo mesto s pristaniščem

vred prepustili brez boja. Ako bi namreč sovražnik hotel Drač močno braniti, bi bilo moralo priti pred Dračem do spopadov med našimi in sovražnimi četami.

Mesto Kruja je staro zgodovinsko albansko mesto in leži južno od Lješa. Južnozahodno od Kruje teče iz srednje Albanije reka Išmij, ki se izliva v južni kot Drinskega morskega zaliva (severno od pristanišča Drača).

Težavno prodiranje.

Avstrijske čete, ki prodirajo proti Draču, imajo prestatati velike težave. Od Sv. Ivana Medunskega naprej so Srbi, Črnogorci in Italijani uničili vsa pota in mostove. Topove in druge vojne potrebsčine si morajo naši vojaki mnogokrat prenašati na svojih hrbtih in z mulami. Vsléd težavnega ozemlja prenočijo naše čete na dan k večjemu le 8 km, t. j. tretjino navadnega dnevnega pohoda večjih čet. Od Skadra do Valone je 200 km. Dosedaj so naši prekoračili že polovico te poti.

Zveza z Macedonijo.

Z zasedenjem Kruje so si naše čete v srednji Albaniji ustvarile tudi zvezo z Macedonijo in dobivajo od tam vojne potrebsčine. Mi imamo zasedeno črto: Lješ—Kruja—dolina reke Mati—Debar—Gostivar—Skoplje. Prednji bataljoni Kövessove armade imajo še samo dober dan hođa do črte Drač—Tirana.

Bolgari napadli Angleže in Francoze.

Iz Soluna se poroča, da so Bolgari dne 3. februarja na grški meji pri Dojranu napadli oddelke angleško-francoskih čet. Sovražne čete so patrolirale že več dni v ozemlju, kjer mejijo Grčija, Bolgarija in Srbija. O poteku boja ni poročil.

Črnogorsko bojišče.

Vedno več glasov prihaja, da so četverosporzumove države kralja Nikolaja na zvit način izvabile iz dežele in ga odpeljali na Francosko. Posledica tega je, da se sedaj ne morejo začeti mirovna pogajanja, ker nihče nima za to poverila.

Mirovnih pogajanj s Črnogoro še ni.

„Neue Freie Presse“ je izvedela iz zanesljivega vira, da se še mirovna pogajanja s Črnogoro niso pričela. Z njimi se bo lahko začelo šele tedaj, ko bodo v Črnigori ostale merodajne osebe v položaju, da se bodo s popolnimi in veljavnimi pooblastili izkazale, da so opravičene pričeti z avstrijskim varmašnim poveljstvom mirovna pogajanja. Ker niti

prince Mirko, niti v deželi se nahajajoči trije črnogorski ministri, s katerimi živijo naši v najboljših odnosih, nimajo takih pooblastil, se še sedaj o kakšnih mirovnih pogajanjih s Črnogoro niti ne more govoriti.

Italijansko bojišče.

Iz Italije prihajajo preko Švice neprestano vesti o nevolji proti vojski, proti Angliji, proti sedanjemu ministrstvu ter tako naprej. Slične novice je pa treba sprejemati z veliko rezervo, ker ne vemo virov, ki so lahko tudi kalni. Verjetno je, da so vse te vesti resnične, toda opisana nevolja bo le izraz posameznikov ali vsaj ni tako silovita, da bi mogli na njo staviti kako upanje.

Naša mornarica je nasproti Kotoru zopet vzemirila Italijane. Francoski listi pišejo, da se je v ententinih krogih dosedaj podcenjevala avstrijska mornarica, ki je sicer majhna, a drzna in podjetna ter pod modrim vodstvom.

Zopetni napad našega brodograditelja na italijansko obal.

V četrtek, dne 7. febr., dopoldne je skupina avstrijskih križark napadla italijansko izhodno obal. Obstreljevala in težko poškodovala je kolodvore v Ortoni in San Vito, več skladišč in tovarno v tem okrožju, kakor tudi plavajoče dvigalo. Uničila je železniški most čez reko Arielle, severno od Ortone. Po obstreljevanju se je v mestu San Vito opazil požar. Skupina križark se je nepoškodovana vrnila.

Mesti Ortona in San Vito ležita v pokrajini Chieti, na črti Jakin—Brindizi. Naše vojno brodograditelje je ta dva kraja tudi pri prvem „obisku“ italijanske obale, dne 25. julija 1915, močno obstreljevala.

Pri tolminskem obmostju se Italijani umaknili.

Pri tolminskem obmostju so doživeli Italijani v bojih dne 4. febr. občuten poraz. Avstrijci so Italijane pri tej postojanki tako srečno napadli, da so se morale sovražne čete umakniti na zahodno stran ceste Čiginj—Selo nazaj. Tolminsko obmostje leži na zahodni strani Sv. Lucije, katero si je Cadorna nedavno v nekem uradnem poročilu lastil za laško postojanko. Tukaj je imel sovražnik zaseden hrib, visok 588 m. Okrog tega hriba se vije cesta Selo—Kozarce—Sv. Lucija, na drugi strani pa železnica Selo—Sv. Lucija. Naši so vrgli Lahe iz tega hriba in tako vsekali v laško fronto močno luknjo.

LISTEK.

Umetna roka.

Kako nadomestiti v vojski izgubljene človeške ude z mehničnimi konstrukcijami, je naloga, ki nas mora zanimati trenutno v najvišji meri. Trud, prizadevanje in zanimanje, kako nadomestiti možem, ki so izgubili v boju za domovino važne dele svojega telesa, izgubljene ude z umetnimi, je sedaj v Avstriji in Nemčiji zelo veliko. Do neke gotove popolnosti se je dosedaj že posrečilo izdelovati kot nadomestilo za izgubljene noge umetne noge. Posrečilo se je iznajti raznovrstne stroje, ki so se v praktičnem oziru prav dobro obnesli. Toda naloga, kako nadomestiti izgubljene človeške roke z umetnimi rokami, je mnogo težavnejša, kajti ravno človeške roke so velik umotvor božjega ustvarjenja, v katerem je mojstersko pokazala narava vse svoje umotvore. Veliki napredek na tem polju pomenja izumitev umetne roke, katero je podaril ameriški izumitelj Carnes ameriški družbi Kansas City in o kateri piše Artur Fürst v berlinskem listu „Berliner Tagblatt“ sledeče: Umetna roka, katero je izumil Carnes, je tako narejena, da more tisti, kateri se je poslužuje, prav lahko in poljubno zgibati prste, prijemati s prsti umetne roke kak lahek predmet ali pa močno prijeti kak težek predmet. Dlan umetne roke je možno prosto sukati in tudi obračati, tako da je možno izvrševati vsa tozadevna gibanja dlani na način, ki je naravnemu gibanju roke skrajno podoben.

Do tega razveseljivega uspeha, nad katerim se mora čuditi ves svet, so prišli Amerikanci na ta način, ker jih je vodila radikalna misel. Na jasnost so si bili o tem, da ne morejo tekmovati naravnost z naravo, marveč, da morajo izgotoviti stroj, ki bi opravljal kolikor le mogoče ravno takšna dela, kakor člo-

veška roka. Po tem principu so izdelali najpoprej roko, ki je bila takorekoč napolnjena s tehničnimi konstrukcijami, kot: zobatimi kolesci, kolesci na vijak, vreteni in vzvodi. S krepkim mišičevjem na plečih in na filniku je možno s pomočjo trakovja in jermena gibati tostrojevje in mu dajati smer, in v fini kombinaciji izvršena, obdučevanja vredna konstrukcija omogočuje raznovrstno skupno delovanje posameznih delov.

V svrhu gibanja prstov na umetni roki služi trak, ki je pripet na umetni roki, ki gre čez tilnik k plečam zdrave strani in od tam zopet nazaj čez prsa do umetne roke. V roki sta oba konca traka ovita enkrat desno in enkrat levo krog male osi. Če nagneš neznačno zdravo pleče naprej, se nategne trak, kar povzroča, da se vrtili os na desni strani, če pa porineš pleča nazaj, postane trak okrog prsi napet in os se suče na levi strani. Na osi je utrieno kolesce na vretenec, ki posega v zobato kolesce. Če se suče os in vsléd tega tudi kolesce na vretenec, se giblje tudi zobato kolesce in zapre vzvode, ki se nahajajo v sklepkih prstov na umetni roki.

Na ta način je torej omogočeno z lahkimi gibanjem zdravih pleč odpreti prste in jih zapreti. Prsti ostanejo v vsaki legi trdno nepremični, čeprav bi ne bila oba traka napeta, kajti vmes je poseglo kolesce na vretenec, strojevje učinkuje „samoobsebi zapiralno“, to se pravi, kolesce na vretenec more sicer storiti, da se gibljeta zobato kolesce in vzvodi, nampak se pa ne more povzročiti nobenega vrtenja. Če se n. pr. prime z umetno roko kovčeg in se ga nese z zaprtimi prsti, ni treba stalno paziti na to, je-li ostanejo prsti zaprti ali ne, marveč to se zgodi samoobsebi, torej avtomatično. Če hočeš položiti z umetno roko kovčeg zopet na tla, zadostuje kratko gibanje pleč in prsti se odpro pri vsaki legi roke.

Slično, kakor je možno gibati umetno roko, jo je možno tudi obračati, toda s pomočjo posebnega tra-

ka. Mojsterska izumitev je ta, ker izumitelj umetne roke ni združil v enem členu ali sklepu gibanje in obračanje umetne roke, marveč je konstruiral za vsako teh gibanj dva ločena sklepa. Pri napravi za sukanje umetne roke je izumitelj kar najvestneje posnemal naravo. Sukanje roke se izvršuje samo od sebe s pomočjo kolesca na stožec, ki se nahaja v členu v laktu, kadar se namreč dviga roka v laktu. A sukanje roke se ne prične istočasno s pripogibanjem, marveč se šele prične, kadar se je roka truplu že precej približala. Vsak lahko po sebi samem opazuje, da se vrši gibanje zdrave roke natančno na isti način. Primeš za predmet, ki ga hočeš dobiti bližje očem, pripogneš na to roko, lin dlan roke se obrne šele čisto nazadnje proti obrazu. Z gibanji pleč je pa možno zatekniti roko v vsaki vrtilni legi, možno jo je tudi pri pripogibanju obrniti.

Zanimivo je, da je izumitelj umetne roke Carnes mož, ki je izgubil eno roko. Istotako je večina mož, ki so sodelovali pri njegovi iznajdbi, ljudje, katerim manjka ena ali pa obe roki. Umevno je torej, da je bilo možno takim možem izumiti umetno roko, ki je glede izumitve in popolnosti pravcati umotvor. Pred kratkim je bila ustanovljena nekaka komisija za preskuševanje umetnih udov. Člani te komisije so zdravniki in inženirji. Ta komisija bo skrbno in temeljito preskuševala Carnesovo izumitev, zlasti kar se tiče trpežnosti nanovo iznajdene umetne roke.

Za sedaj je znan samo eden izdelek Carnesove umetne roke. To umetno roko nosi zdravnik, ki si je v neki vojaški bolnišnici zastrupil kri, tako da so mu morali odvzeti roko. Če opazuješ tega moža-zdravnika z umetno roko, kako jo v eni minuti obleče in sleče, in jo položi v stran, če ga opazuješ, kako spretno se je poslužuje ter da se kretnje umetne roke le prav malo razločujejo od kretenj zdrave roke, potem je pač želeli tej izumitvi še večje izpopolnitve in vsestranskega razširjenja.

Italijani razstrelili Devin.

Dne 4. febr. je bil artilerijski dvoboj na primorski bojni črti posebno živahen. Sovražna artilerija je z nekaterimi dobrozadetiimi streli deloma uničila znameniti slovenski grad Devin ob Adriji.

Italijani nočejo pomagati.

„Corriere della Sera“ poroča, da je Italija popolnoma odklonila, uporabiti svoje čete pri Darđanalah, v Egiptu, Macedoniji, Albaniji ali Črnigori. Cela italijanska armada se mora spraviti na bojišče ob Soči. Nikakor se ne more 200000 mož odtegniti z italijanske fronte, kajti bramba domače zemlje je mnogo važnejše kot Drač, Sueški prekop, Lovčen ali celi Balkan. Ne da se fajtiti, da je Valona ogrožena, kajti Bolgari držijo Berat, Avstriji imajo zaseden Sv. Ivan Meduanski, ki sta v vojaškem oziru zelo važni postojanki Italija bo sicer vse storila, da se brani Valono, a na kako daljšo bojevanje v Albaniji Italija ne more misliti, ker ima ob Soči več kot dovolj opravila.

Svobodomiselna „sveta vojska.“

Ko se je pred dnevi italijanski ministrski predsednik Salandra mudil v Turinu, so tamošnji prostozidarji izdali javen oklic, v katerem imenujejo sedanjo vojsko zoper Avstrijo „sveto vojsko.“ V tej vojski se ne gre samo za koristi Italije, ampak tudi za — „splošne interese človeštva“, to je za svobodomiselstvo . . .

Italija potrebuje denarja.

V Italiji so dosedaj že imeli dvojno vojno posojilo. Dne 31. jan. pa je bilo zaključeno tudi podpisovanje za tretje vojno posojilo. Italijanski vladni listi poročajo, da bo tretje vojno posojilo doseglo svoto dveh milijard lir. Iz Lugana se poroča, da je prvo in drugo vojno posojilo že popolnoma izčrpano in da je vojaška uprava pri velikih bankah dobila potrebni predjem na račun tretjega vojnega posojila.

Rusko bojišče.

Ob gališki in besarabski meji se še Rusi niso povzpeli do nove ofenzive, pač pa se javlja, da se za fronto pridno pripravljajo na njo.

O novem ministrskem predsedniku Stürmerju je sedaj mnogo govorjenja. Mnogi upajo veliko od novega predsednika. Vse skupaj je malo verjetno, le to je gotovo, da je Stürmer za nadaljevanje vojske.

Rusi se pogajajo z Japonci.

Iz Londona se dne 4. febr. uradno poroča, da sta ravnatelj urada za daljni Izhod v ruskem zunanjem ministrstvu in veliki knez Jurij Mihajlovič dne 3. febr. v važnih zadevah došla v japonsko glavno mesto Tokio.

Stürmer hoče strmoglaviti Sasonova.

Kodanjski „National Tidende“ poroča iz Petrograda, da novi ministrski predsednik Stürmer, kakor poprej Goremykin, nima nobenega posebnega sedeža v ministrstvu. Stürmer je takoj po svojem nastopu spoznal delovanje ministra za zunanje zadeve Sasonova in finančnega ministra za nedostatno. Vsled tega krožijo vesti, da je pričakovati, da bosta tudi ta dva ministra odstopila. Govori se tudi o namestnem odstopu višjega prokuratorja svetega sinoda, Volšina. Kot njegov naslednik se imenuje Lukjanov. Stürmer je izjavil, da se mora vojska nadaljevati do popolne zmage. Državna дума se mora sklicati k zasedenju.

Stürmer hladno sprejet.

Angleškemu listu „Daily Mail“ se dne 2. febr. poroča iz Petrograda: Nikomur ni znano, zakaj je car pravzaprav poveril ministrsko predsedstvo staremu demokratu, kakoršen je Stürmer. Splošno se domneva, da je Stürmer zasedel to mesto, ker je velik prijatelj Goremykina. Stürmerjevo imenovanje je izzvalo v ruskem časopisju zelo mlačni sprejem. Javno mnenje se veseli Goremykinovega odstopa, a ne pozdravlja njegovnega naslednika.

Drzen čin podmorskega čolna.

Dne 31. jan. in dne 1. febr. je nemški podmorski čoln ob izlivu angleške reke Temze potopil oborožen angleški stražni parnik, eden belgijski in tri še

druge angleške ribiške parnike, ki so na morju ob izlivu Temze opravljali opazovalno službo.

Nemški „Zeppelin“ ponesrečil.

Nemška mornariška zračna ladja „L 19“ se z opazovalne vožnje ni več vrnila. Vsa poizvedovanja so bila brezuspešna. Angleško Reutterjevo poročilo z dne 2. febr. pravi, da je angleški ribiški parnik „Kingstephen“ videl nemško zračno ladjo v Severnem morju plavati na morski gladini. Ladja je že bila deloma pod vodo. Moštvo, ki je šlo 17—20 glav, je bilo na onem delu ladje, ki je moel iz vode. Nemci so prosili Angleže, naj jih rešijo, a Angleži so to prošnjo odbili, ker je baje bilo moštvo ponesrečeno zračne ladje močnejše, kot moštvo angleškega parnika. „Kingstephen“ se je vrnil v mesto Grimsby, ne da bi bil vzel nemško zrakoplovno moštvo na krov.

Ladja „L 19“ je bila dolga 160 m. Njeni stroji so proizvajali 600 konjskih sil. Ladja je lahko plula z največjo brzino 75 km na uro. Bila je torej zares pravi zračni velikan Zeppelinovega izdelka.

Dvoje angleških ladij, ki ste se dne 4. februarja podali na mesto, kjer je plula ponesrečena zračna ladja, ni našlo ne sledu o „Zeppelinu.“ Sklepa se, da se je zračna ladja z nesrečnim moštvom vred potopila.

Pri Gibraltarju potopljena angleška ladja.

V Plymouth na južnem Angleškem je dne 3. t. m. došel kapitan angleškega parnika „Woodfield“ s 25 možmi. Dne 3. nov. 1915 je 40 milj pred Gibraltarjem nemški podmorski čoln napadel angleško ladjo „Woodfield.“ Po dvehurni borbi, med katero so arabski kurilci na parniku štrajkali, je moštvo zapustilo ladjo in odplulo v rešilnih čolnih. Podmorski čoln je nato parnik potopil.

V Angliji govorijo o miru.

Angleški pisatelj A. Wells je vsled svojih fantastičnih romanov zaslovel po vsej Angliji. V enem svojih romanov slika, kako so odposlali prebivalci zvezde-premičnice Marta (Mars je bil vojni bog starih Rimljanov) vojaštvo proti zemlji. Vojaštvo Marta je upadlo v Anglijo, se polastilo dežele vsled orožja, ki je bilo mnogo boljše, kakor angleško, toda vojaštvo Marta je bilo končno znanstvenim potom vsled bakterii uničeno.

Slične fantastične predloge je stavil Wells že v pričetku vojne, ko se je v angleškem časopisju veliko pisalo o možnosti upada „nemških barbarov“ v Anglijo. Naglašal je potrebo, da oboroži Anglija ne samo vseh za orožje sposobnih moških oseb in starcev, ampak tudi žene, dekleta in otroke, jih uri v orožju ter jih nato žene v boj proti Nemcem.

Izdelal je tudi načrt, kako bi se moglo z zračnim brodom, ki bi šlo več tisoč zrakoplovov, uničiti vsa nemška pristaniška mesta, razdejati Berlin ter prisiliti Nemčijo, da sklene mir, ki bi bil za njo uničujoč.

Med tem se je pa v bojih na zapadni bojni črti izkazalo, da nemški zrakoplovi nadkriljujejo francoske in angleške zrakoplove ter da Angleži in Francozi ne morejo zgraditi nobene zračne bojne ladje, ki bi bila za zračne boje tolike vrednosti, kakor so sedaj nemški zrakoplovi „Zeppelin.“

Ta dejstva so pa iztreznila Wellsa kljub temu, da je mož skrajno domišljavo nadarjen. Wells je začel naenkrat nasvetovati svojim rojakom, naj sklenejo pravočasno mir. Naj bi našel poslušna ušesa, in mož bi storil svojim rojakom velikansko uslugo, obvaroval bi svojo domovino pred gospodarskim polumom, ki bi bil sicer neizogiben, če bi Anglija še dalje časa nadaljevala vojno.

Angleži morajo že radi „kšefta“ misliti na mir.

Angleški pisatelj Wells v Londonu je v listu „Daily Chronicle“ dne 17. in 17. jan. obelodanil zelo zanimiva izvajanja. Članek je radi tega še posebej značilen, ker se na angleški strani prvokrat govori o miru in sicer o miru, kateri bi nastal, ako bi se sedanja vojska nadaljevala do popolne onemoglosti obeh velikih pripravajočih se strank. Omenjeni list je mnenja, da Wells hoče svojim rojakom natvezati misel, ali bi sploh bilo za Angleže bolj ugodno, da se še vojska nadaljuje, ako tudi nazadnje oba dela ne moreta drugega doseči, nego da se še bolj oslabita in izčrpata, brez upanja, da bi se v razmerju z onemoglostjo razmere zboljšale na korist Anglije. Misel, ki jo je sprožil Wells, je po mnenju omenjenega lista zelo trezna in zmernopolitična. Ako si je Wells upal v previdni in razumljivi obliki javnost opozoriti na potrebo miru, smemo trditi, da so tla za mir v Angliji bolj pripravljena, kot bi si kdo domneval. Sicer pa je zahteva po miru del staroangleških nazorov, da je treba vojsko, ako ona ne obljubljuje posebnega dobička in nič ne „nese“, čimprej končati. Angleži smatrajo vojsko tudi za nekaj „kšefta.“

Nemiri na Kitajskem.

Iz Pekinga se dne 4. febr. poroča angleškemu listu „Daily Telegraph“, da je vsled nemirov, ki so izbruhnili v južnih pokrajinah Kitajske, brzojavna zveza s temi pokrajinami in Pekingom pretrgana.

Prebiranja v Švici.

Švicarski zvezni svet je dne 1. febr. izdal odredbo, po kateri se morajo vsi moški od 16. do 60. leta, ki so kedaj služili pri vojaki, ali so bili člani telovadnih in strelskih društev, podvreči prebiranju. Pri prebiranju se morajo oglasiti tudi tujei, ki stanejo v Švici. Vsi morajo prinesiti seboj k naboru tudi svoje puške, da se preskusijo.

Politične vesti.

Združenje političnih strank v Dalmaciji. Nekateri člani dalmatinske poklonitvene deputacije so se sestali v ponedeljek, dne 31. jan., na Dunaju ter so se izrekli za složno postopanje naroda in njegovih zastopnikov v vseh, Dalmacije se tičočih vprašanjih. Izvolili so poseben odbor, ki naj pripravlja koalicijsko dalmatinskih strank. V tem odboru so: poslanec dr. Ivčević, don Biankini, dr. Dulibič, šibeniški župan dr. Iljadica in župan Kunjašič. Ali naj obsega le-ta koalicijska vse hrvatske in srbske politične skupine v Dalmaciji, ali le pristase narodne in pravaške stranke, ni jasno.

„Ščava.“ Tržaška „Edinost“ poroča, da je pri okrajni krušni komisiji v ulici Conicoli v Trstu neki član komisije zmerjal goriško begunko Marijo Ferfol s „ščava“, ker je govorila slovensko in ji je prepovedal govoriti slovensko! V teh časih še taka laška nesramnost!

Raznoterosti.

† Župnik Alojzij Kreft. Smrt se noče posloviti od naše lavantinske duhovščine. Zopet je zahtevala novo žrtev v njenih vrstah. Pobrala je blagega moža, župnika na Ponikvi, č. g. Alojzija Krefta. Pokojnik je bil med ljudstvom in med duhovnimi sobratji zaradi svojega odkritega, poštenega in plemenitega značaja zelo priljubljen. Bil je izboren cerkveni govornik, vnet dušni pastir in odkritosrčen, navdušen Slovenec. Za organizacije se je rad in veliko dobrihal. Ubogim je bil dober oče, žalostnim blag tolažnik, prijateljem zlat prijatelj. Vsakemu je rad pomagal, kjer in če je le mogel. Ni skrbel za posvetno imetje, ampak da je izpolnjeval božjo zapoved in lajšal gorje bližnjemu, ki je bil v stiskah. Za to je šel iz tega sveta ubog na posvetnem premoženju, a bogat na dobrih delih, ki bodo sedaj pri božjem Sodniku našla večno plačilo. Blagemu možu pokoj in trajen spomin. Naj v miru počiva! — Rojen je bil dne 6. febr. 1845 v Negovi in v mašnika posvečen dne 21. julija 1870. Kot kaplan je služboval v Svečini od 18. avgusta 1870 do 17. aprila 1871, zatem v Braslovčah do 30. sept. 1877, v Vuzenici do 23. oktobra 1879. Dne 24. oktobra 1879 je postal provizor v Kalobju in dne 7. avgusta 1880 župnik istotam. V Kalobju je župnikoval celih 13 let do 1. dec. 1893, ko je bil imenovan za župnika na Ponikvi ob juž. žel. — Njegov pogreb se vrši v sredo, dne 9. febr., ob 10. uri dopoldne.

Glasovi izmed ogrskih Slovencev. „Novine“, glasilo ogrskih Slovencev, poročajo: V Soboti je za notarijušovega pomočnika odbran Belo Domby, ki je bil dosedaj namestnik prosenjakovskega notarja. — Posestnica Cigan Jožefa, doma iz Lončovega, je peljala v Žižkov moko iz mlina. Ne daleč od črenosvske cerkve je kravo naenkrat prijala neka omotica. V tem hipu je krava jarem upognila, ga strla in se zvrnila v jarek, kjer se je zalila. — V nemški občini Damisdorfu si je hotela neka zločinska ženska odpraviti čete, ki ga je zanosila z Rusom. Dete se ji je posrečilo odpraviti, a ko je drugokrat vzela srup, je vsled zastrupljenja umrla. Mož nesrečnice je izgubil v vojski roko in nos. — V Turnišču je pri Stefanu Törnar (Kolarov) Franc Maroša hotel klati svinjo. Ko je segnil v hlev po svinjo, se je načnil nazaj, padel in umrl.

Odlikovan obmejni Slovenec. Pionir Anton Koren, čevljar na Poličkem Vrhu pri Jarenini, je bil radi izrednih junaških činov povišan za narednika, ter odlikovan z veliko srebrno hrabrostno kolajno. Koren je s posebno drznostjo pripravil napad na del italijanske postojanke pri Oslavju, tako da je bil radi tega od poveljnikov še posebej pohvaljen. Odlikovanec je zaveden Slovenec.

Rudeči križ. Spominski listi. Dobili smo: Ker se množijo stroški Rudečega križa vsled vsestranske svetovne vojne, dohodki pa vedno bolj padajo, sklenilo je osrednje vodstvo avstrijskega Rudečega križa na Dunaju iskati si nov vir dohodkov. Izdalo je lič-ne umetniško izdelane takozvane „Spominske liste“, enake vrste, a razne velikosti in vrednosti komač po 2 K, 10 K in 50 K. Izdani so v jezikih vseh narodov

avstrijske monarhije. V slovenskem jeziku izdelane „Spominske liste“ ima v zalogi edino le pisarna deželnega in ženskega pomožnega društva Ruščega križa za Kranjsko v Ljubljani, Strožmayerjeva ulica št. 1 (II. državna gimnazija), I. nadstropje, soba št. 51. V Ljubljani sprejemajo naročila tudi Katoliška tiskarna, Katoliška bukvarna, Narodna knjigarna; trgovine: Kleinmayer & Bamberg, Kongresni trg; Kollmann Kasper, Mesni trg; Mathian, Dun. cesta; Pevalak, Židovska ulica; Regoršek, Stritarjeva ulica; Schwentner, Prešernova ulica. Slovenski spominski listi se lahko naroče tudi pri za to naprosenih uredništvih izvenljubljskih slovenskih listov: „Edinost“ v Trstu, „Mir“ v Celovcu, „Straža“ in „Slovenski Gospodar“ v Mariboru, in po drugod. Naročnina po 2 K, 10 K in 50 K se mora takoj založiti pri naročbi. — Slovenci, župnijski in občinski uradi, denarni zavodi, društva, sežite po „Spominske liste“, ki so kras vsakega stanovanja in urada. Pomagajte, da se pomnože dohodki Ruščemu križu, ki toliko žrtvuje za naše ranjence in bolne junake, kateri se polni hvale za njim po Ruščem križu storjene usluge na bojnem polju in v zaledju.

Umrl je v St. Vidu pri Grobelnem na Štajerskem nadučitelj v pokoju g. Matija Šumer v starosti 72 let. Bodi vrlému možu blag spomin!

Potrnila o oprostitvi od vojaške službe se morajo oddati. Domobranksko ministrstvo razglašja, da morajo vsi tisti, ki so prejeli potrdila, da so začasno oproščeni od vojaške službe, kot uradniki, sluge, delavci itd., oddati svoja tozadevna potrdila omenjenemu ministrstvu.

50- do 55letni črnovojniki se pritegnejo k poljskim delom. Osrednji urad za pospeševanje dela na Češkem je pred kratkim izdal razglas, iz katerega je razvidno, da se bo za nemški del Češke za spomladna dela dobilo dovolj delavskih sil in sicer iz srbskih in ruskih ujetniških taborišč. Po zanesljivih poročilih pa je število vojnih ujetnikov, ki so oddolžni za poljska dela, zelo omejeno, ker so vsa taborišča velik del vojnih ujetnikov oddala ogrskim kmetovalcem, Nemčiji in alpskim deželam, pred vsem pa tudi vojaškemu in železniškemu erariju za potrebna dela. Danes je v taboriščih komaj ena desetina vseh ujetnikov, drugi so vsi na delu. Za obdelovanje polja in spravljanje žetve pripravljajo državni osrednji uradi širše odredbe. V slučaju potrebe se bodo za ta dela pritegnili na podlagi posebne cesarske odredbe tudi 50—55letni črnovojniki. Ta namera odgovarja namenu postavoja, ki določa, da se črnovojniška dolžnost teh letnikov omeji na vojne dajatve v zaledju, ki se bodo izvrševale začasno samo po šestih dneh. Samoobsebi umevno se bo lahko tudi druge delavce in moštvo strokovnih oddelkov, ki so zaznamovani v seznamih za vojne dajatve, pritegnilo za poljska dela.

Za trgovske pomočnike. V našem pravosodnem ministrstvu so se vršila posvetovanja, da se zagotovi trgovskim pomočnikom-črnovojnikom njih mesta. Izdala se bo posebna cesarska naredba, ki bo določevala, da gospodarji nimajo pravice pomočnikom pri vstopu v črnovojniško službo odpovedati njih mesta, ampak da jih morajo po vrnitvi zopet sprejeti nazaj v službo. Na Ogrskem so se enake odredbe že izdale.

Avstrijski ujetniki v Siciliji. „Secolo“ poroča iz Sassari: Sanitarne naprave v Asinari si je ogledal general Spingardi v družbi vodilnih oseb italijanske sanitete in se zadovoljil z njimi. Avstrijski ujetniki se nahajajo v šotirščih na hribu; dobili so novo perilo in nove uniforme; dala jih jim je laška vlada. Hrana je dobra in izdatna. Mnogo se jih je že odpočilo od hudih naporov srbskega umikanja. Avstrijski zdravniki ne skrbijo samo za svoje vojake — ampak tudi za Italijane.

Ugodno stanje ozim. Iz mariborske okolice se nam poroča, da so letos ozimne skoro brez izjeme lepo razvite. Tudi pozne setve so dobro prezimile. — Mnogi še sedaj sejejo zimsko pšenico in ječmen.

Klasifikacija ali pregledovanje konj v mariborskem skrajnem glavarstvu se vrši po sledečem redu: Dne 2. aprila ob 8. uri zjutraj v Slov. Bistrici na živinskem trgu; isti dan ob 2. uri popoldne v Spodnji Polskavi pri spravišču požarne brambe; dne 3. aprila ob 8. uri zjutraj v Račah na živinskem trgu; dne 4. aprila ob 8. uri zjutraj na Teznu na vojaškem vežališču; dne 6. aprila ob 8. uri zjutraj v Rušah na trgu; dne 7. aprila ob 8. uri zjutraj pri Flucher-Hojnikovi gostilni na Pesnici; dne 8. aprila ob 8. uri zjutraj pri Sv. Lenartu v Slov. gor. na trgu; dne 9. aprila ob 8. uri zjutraj pri Sv. Trojici v Slov. gor. pred Golobovo hišo.

Plovbe na Savi nad Trbovljami v okraju Litijske se zopet dovoljujejo ob torkih, četrkih in ob sobotah s sledečimi pogoji: Plovba je dovoljena le do Zagorja, Trbovelj ali do Hrastnika. Strogo je prepovedano voziti popotnike proti plači ali brezplačno. Vse osebe mora nositi s seboj potrebne legitimacije. Izkrečiti se je dovoljeno le v Zagorju, Trbovljah ali v Hrastniku.

Nemčija zvišala cene za železo. S 1. febr. so zvišali v Nemčiji cene za vsakovrstno železo in sicer za 10 mark za vsakih 250 mark kupne, oziroma prodajne cene.

Nemčija zvišala cene za perilo. Zveza nemških tovarnarjev za izdelovanje perila je vnovič zvišala cene za perilo za 10 do 15 odstotkov. Zvišanje cen je veljavno od 1. februarja.

Mesto Berolin podedovalo 16 milijonov. V Berlinu je umrl bogati trgovec Ernest Eitel, ki je zapustil berlinskemu mestu vse svoje premoženje v znesku 16 milijonov mark v dobrodelne namene.

Poštni promet s Turčijo. Trgovinsko ministrstvo razglašja, da je od 1. febr. 1916 nadalje dovoljeno pošiljati iz Avstrije v Turčijo, oziroma iz Turčije v Avstrijo priporočena pisma in poštne zavoje s povzetjem. Za pošiljanje poštinih zavojev s povzetjem v Turčijo veljajo pravila, ki so volče veljavna za promet z navadnimi poštami nakaznicami. Razlika je samo ta, da ni dovoljeno sprejemati vsem avstrijskim in ogrskim poštami uradom poštna povzetja, namenjena za Turčijo, marveč so upravičeni sprejemati poštna povzetja, namenjena v Turčijo, samo večji poštni uradi, takozvani erarijski poštni uradi. Tozadevna natančnejša pojasnila se dobe na vsakem pošt-nem uradu.

Pošiljanje razglašja, da ni le prepovedano pošiljati razglednic, na katerih so naslikana mesta itd. v inozemstvo, marveč da je tudi prepovedano pošiljati v inozemstvo razglednice, na katerih so naslikana mesta, pokrajine, mostovi itd. naših zavezniških držav. Končno je še tudi prepovedano pošiljati v inozemstvo razglednice, na katerih so naslikana mesta, pokrajine, mostovi itd. tistih pokrajin in dežel, katere so zasedle avstro-ogrske ali pa čete naših zaveznice.

Koliko lasi ima človek na glavi? Zdravnik dr. Vele v Frankobrodu je izračunal, da se nahaja na glavi odraslega in zdravega človeka do 80.000 lasi. Na štirjaški centimeter prostora na glavi pride krog 170 lasi. Odrasel človek izgubi poprečno na dan 40 lasi.

Prvi kadilec cigaret. Hamburžan Remit je leta 1808 kot prvi javno kadil cigarete. Ker je smatral mesni magistrat v Hamburgu pušenje cigaret kot prestopke zoper dostojnost, je bil Remit zaradi tega opetovano kaznovan od mestnega magistrata. Remit so začeli posnemati njegovi ožji prijatelji in leto pozneje je kadila večina mladih Hamburžanov cigaret, tako da je moral magistrat končno umakniti svojo tozadevno prepoved.

Pravda zaradi 10 vinarjev. Linska banka je odtegnila nekemu odvetniku znesek 10 vinarjev kot kolektivno za izplačano denarno svoto. Odvetnik je tožil banko, pravda je šla od inštanice do inštanice, končno je izgubila pravdo omenjena banka. Stroški pravde, ki je trajala skoro dve leti, so znašali — 430 kron!

Žrebanje državne dobrodelne loterije. Dne 10. februarja t. l. se bo vršilo na Dunaju žrebanje državne loterije, koje čisti dobiček je namenjen nevojaškim dobrodelnim namenom. Vseh dobitkov je 21146 in sicer v znesku 625.000 kron. Glavni dobitki znašajo 200.000 K, 50.000 K, 30.000 K in 20.000 K. Posamezna srečka stane 4 K. Srečke se prodajajo po trafikah, menjalnicah, poštinih in davčnih uradih i. t. d.

Dopisi.

Maribor. Hišnik v mariborskem Narodnem domu, Marko Šnajdar, je pisal pred nekaj dnevi svoji

ženi, da dela kot ujetnik v neki tovarni za steklo v guberniji Minsk v Stari Rusiji. Šnajdar piše, da je zdrav. Žena celih osem mesecev ni dobila nobenega glasu o svojem možu. Veselje je sedaj tem večje.

Maribor. Dne 3. febr. je umrla tukajšnja gostilničarka v Tegethoflovi ulici, Terezija Wiesthaler, v 80. letu svoje starosti.

Maribor. Šolski sluga na tukajšnji državni višji realki, Simon Fuchschiehler, je obhajal dne 3. februarja t. l. štiridesetletnico svojega službovanja na tem zavodu.

Maribor. V pretečenem tednu so bile v mariborskem mestnem okolišu uradno prijavljene sledeče nalezljive bolezni: Škrlatica 4 slučaji, davica 2 slučaji in osepnice 3 slučaji.

Studenci pri Mariboru. Umrla je soproga tukajšnjega železniškega uslužbenca Marija Jerčič v starosti 35 let. Pokopana je bila na tukajšnjem pokopališču.

St. Ilj v Slov. gor. V nedeljo, dne 6. febr., se je v tukajšnji cerkvi poročil trgovec g. Ivan Plevnik z gđe. Dorotejo Založnik. Mlad par je prevzel trgovino v hiši tukajšnje posojilnice. Obilo sreče! — Isti dan se je poročil v St. Ilju tudi mariborski trgovec g. Martin Gajšek z Ivano Partlič. Tekom enega tedna se je vršilo v naši župni cerkvi pet porok.

Pragarsko. Tukajšnji uradniki južne železnice so nabrali znesek po 50 K in ga poslali nemškemu „Schulvereinu.“

Celje. Za 1., 2. in 3. razred tukajšnje mestne ljudske šole, ki je začasno nastanjena v Karl Traunovi ulici št. 10, I. nadstropje, se začne redni pouk dne 15. febr. ob 8. uri zjutraj.

Celje. Nadporočnik 23. domobr. pp., Ant. Eichberger, sin tukaj umrlega ključavničarskega mojstra Antona Eichbergerja, je bil odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem III. razreda.

Celje. V zadnjih dneh so umrle v tukajšnih vojaških bolnišnicah sledeče vojaške osebe: kadet Bogoslav Gazda od 87. pešpolka, in pešec Jožef Cholac.

Slivnica pri Celju. Poročnik polka ces. lovcev Robert Graseli, sin tukajšnjega trgovca Graselija, je bil odlikovan s Signum laudis.

Laški trg. Tu je umrl dne 27. januarja gosp. Ivan Drobnič, posestnik in tržec z deželnimi pridelki, v visoki starosti 81 let. Pokojnik je bil mož, kakršnih slovenska gruda ne rodi vsak dan: vrl poštenjak, dosleden in blag značaj od pete do glave. N. p. v m!

Hrastnik. Anton Košir, rudniški mojster v Hrastniku, je nabral znesek po 93 K ter ga izročil nemškemu „Schulvereinu.“

* Šoštanj. Ljudska igra s petjem „Stari Ilija“, katero je priredila Saleška Citalnica dne 9. jan. v prid vdovam in sirotam padlih vojakov šoštanskega okraja, je lepo uspela. Samo vzgledni požrtvovalnosti vseh je pripisati uspeli nastop v tako kratko odmerjenem roku za prireditve; kjer je takla mladina, tam je veselje, življenje, bodočnost! Hvala in priznanje jim! — Čisti dobiček prireditve v znesku 300 K se je nakazal okrajnemu glavarstvu, ki bo razdelilo podpore iz tega sklada res potrebnim družinam šoštanskega okraja. Naj bodo prizadetim vdovam in sirotam te podpore, dasi skromne, svetel žarek v njihovo temno bolest, naj se jim vsaj za trenotek vrne jasna pomlad v žalostna srea! Ne prenehajmo v delih plemenitega sočutja! Prav srčna hvala vsem, ki so bodisi s prispevki, bodisi z osebno udeležbo pripomogli do krasnega uspeha!

URE
Točna postrežba

Velika zaloga ur, dragocena, srebrna in optična reči po vsaki ceni.

Tudi na obroka, - ilustr. cenik zahtevati. - Gramofoni 20—200 K

Niklasta remont-ura	K 350
Pristna srebrna ura	K 7—
Original omega ura	K 24—
Kuhinjska ura	K 10—
Budilka niklasta	K 3—
Poročni prestani	K 2—
Srebrne verižice	K 2—

Večletno jamstvo.

Nasl. Dietfinger
Theod. Fehrenbach
urur in očalar
MARIBOR, Gosposka ul. 25
Kupujem zlatino in srebro.

Na Najvišje dovolilo Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličanstva

43. c. kr. državna loterija

za civilno dobrodelne namene v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel.

Ta loterija v denariu vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša:

200.000 kron.

Žrebanje je javno in se vrši na Dunaju dne

10. feb. 1916.

Cena srečke 4 krone.

Dobe se srečke v oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Verdere Zollamtsstrasse 5, pri kr. ogrskem loterijskem ravnateljstvu v Budimpešti, IX. poslojpe glavnega cerinskega urada, v loterijskih kolekturah, v tobačnih trafikah, v davčnih, pošto-brzojavnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Načrti za kupce srečk brezplačno. Srečke se depošiljajo poštne prosto.

C. kr. generalno ravnateljstvo za državne loterije (oddelek za dobrodelne loterije).